

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 551/2015-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. novembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť Železníc Slovenskej republiky, Bratislava, v skrátenej forme „ŽSR“, Klemensova 8, Bratislava, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Ružička Csekes s. r. o., Vysoká 2/B, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ján Azud, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžf 136/2013 zo 17. decembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Železníc Slovenskej republiky, Bratislava, v skrátenej forme „ŽSR“ o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. marca 2015 doručená sťažnosť Železníc Slovenskej republiky, Bratislava, v skrátenej forme „ŽSR“ (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Sžf 136/2013 zo 17. decembra 2014 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Predmetom konania vedeného najvyšším súdom, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo rozhodovanie o odvolaní obchodnej spoločnosti SKANSKA SK, a. s., Krajná 29, Bratislava (ďalej len „odvolateľka“), proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 S 93/2013-196 z 27. júna 2013 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“), ktorým bolo zrušené rozhodnutie Úradu pre verejné obstarávanie (ďalej len „úrad“) č. 1447-6000/2012-ON/376 zo 4. apríla 2013 a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Najvyšší súd však napadnutým rozsudkom rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietol.

Sťažovateľka s poukazom na § 201 a § 250 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) vo svojej sťažnosti v podstatnom namieta, že odvolateľku nemožno považovať za účastníka súdneho konania, keďže táto nepodávala správnu žalobu a žaloba voči nej ani nesmerovala. *«Skutočnosť, že podľa § 250 ods. 1 druhej vety zákona súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté, ešte neznamená, že sa zúčastnená osoba stáva účastníkom konania, teda okrem iného osobou oprávnenou podať odvolanie...*

To, že zúčastnená osoba sa len zúčastňuje konania, ale nie je účastníkom konania s úplnými právami a povinnosťami účastníka ostatne nasvedčuje aj samotné znenie § 250 ods. 1 OSP, podľa ktorého súd účastníka správneho konania „priberie do konania“. Teda zákonodarca nedefinoval okruh účastníkov konania o prieskum zákonnosti

rozhodnutia správneho orgánu tak, že účastníkmi tohto konania sú aj účastníci správneho konania. Použitie spojenia „súd ich priberie do konania“ je rovnaké, ako v prípade, keď „súd do konania priberie znalca“.

Bez povšimnutia nemožno ponechať ani skutočnosť, že ide o takých účastníkov, ktorých práva a povinnosti zrušením správneho rozhodnutia by mohli byť dotknuté. Z obsahu spisu však vyplýva, že správny orgán vyhovel námietke účastníka správneho konania a pre účastníka správneho konania nepriaznivé rozhodnutie obstarávateľa zrušil a vec vrátil na samotný začiatok vyhodnocovania verejnej súťaže, teda pred obdobie, keď o právach a povinnostiach účastníkov verejného obstarávania ešte len bude rozhodované. Teda pokiaľ súd v konaní o prieskume zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu zrušil, prípadne by zrušil rozhodnutie správneho orgánu, nemohli byť tým dotknuté práv a povinnosti účastníka správneho konania, ktoré ešte nemal. Tie mohol nadobudnúť až v „obnovenom“ procese verejného obstarávania.»

Nadväzne na uvedené sa sťažovateľka zaoberá aj možnosťou právneho posúdenia účastníctva odvolateľky podľa definícií vyvodенých z § 90 a § 94 OSP dospejúc k záveru, že postavenie odvolateľky ako účastníčky konania nemožno ani z týchto ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyvodíť.

Sťažovateľka súčasne namieta porušenie zásady dvojinštančnosti z dôvodu, že výrok napadnutého rozsudku nemala sťažovateľka v postavení žalobkyne možnosť nechať preskúmať v rámci druhého stupňa konania, z čoho odvodzuje, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. S poukazom na obsah rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžf 96/2013 zo 17. decembra 2014, ktorý vydal ten istý senát najvyššieho súdu v konaní o preskúmanie zákonnosti iného rozhodnutia úradu vydaného v súvislosti s tým istým procesom verejného obstarávania sťažovateľky a v ktorom mal byť napádaný rozsudok krajského súdu zrušený a vec mu vrátená na ďalšie konania, namieta aj porušenie princípu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí. Najvyšší súd svoj odlišný postup v danej veci oproti konaniu vedenému pod sp. zn. 2 Sžf 96/2013 podľa sťažovateľky dostatočne neodôvodnil, a preto je napadnutý rozsudok arbitrárny, neodôvodnený, nepresvedčivý a nepredvídateľný.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vydal vo veci takéto rozhodnutie:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo sťažovateľa na rovnosť účastníkov súdneho konania podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy SR, resp. čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17. 12. 2014, sp. zn. 2Sžf/136/2013, porušené boli.

2. Zrušuje sa rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17. 12. 2014, sp. zn. 2Sžf/136/2013 a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Porušovateľ je povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania, a to v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho

sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovení § 20, § 50 a § 53 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti

účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti oznámila, že súbežne s podanou sťažnosťou podala proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu aj dovolanie namietajúce v ňom dovolací dôvod spočívajúci v odňatí možnosti konať pred súdom. Ústavný súd však dopytom na krajskom súde zistil, že do prerokovania sťažnosti ústavným súdom najvyšší súd o podanom dovolaní rozhodol uznesením sp. zn. 1 Sdo 3/2015 z 13. októbra 2015 tak, že dovolacie konanie zastavil. Nevidiac iné dôvody neprípustnosti prerokovania sťažnosti sa preto ústavný súd zaoberal obsahom predložených námietok a celkovou ústavnou konformitou napadnutého rozsudku z hľadiska obsahu sťažovateľkou označených práv zaručených ústavou, listinou a dohovorom.

Podľa čl. 46 ods.1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny všetci účastníci sú si v konaní rovní.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd poznamenáva, že prípadné porušenie práva na súdnu ochranu podľa siedmeho oddielu druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy) a jeho porovnateľného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru je potrebné posudzovať spoločne a niet medzi nimi zásadných odlišností.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.

V súvislosti s namietaným porušením základného práva na rovnosť v účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny ústavný súd uvádza,

že pod rovnakým postavením účastníkov možno rozumieť iba také procesné postavenie, ktoré zabezpečí spravodlivý proces. Požiadavka spravodlivého procesu obsahuje zásadu zaručujúcu pre každú stranu v procese mať rovnakú možnosť obhajovať svoje záujmy a zároveň vylučujúcu mať možnosť podstatnej výhody voči protistrane (IV. ÚS 211/07, III. ÚS 139/08, I. ÚS 336/2011).

Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Podstatou sťažovateľkiných námietok je jej nesúhlas so záverom najvyššieho súdu o práve odvolateľky na podanie odvolania proti rozsudku krajského súdu, ako aj s porušením zásady dvojinstančnosti súdneho konania a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí napadnutého rozsudku.

Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku sp. zn. 2 Sžf 136/2013 zo 17. decembra 2014, ktorým zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 S 93/2013-196 z 27. júna 2013 tak, že žalobu sťažovateľky zamietol, opísal podrobnú genézu procesu verejného obstarávania realizovaného sťažovateľkou, ako aj úkonov jeho účastníkov a rozhodnutí úradu vydaných v jednotlivých jeho štádiách vrátane dôvodov, na základe ktorých vydal krajský súd v danej veci označený rozsudok a následne uviedol obsah odvolania odvolateľky, ako aj obsah vyjadrení sťažovateľky i úradu. Následne sa v relevantnej časti svojho odôvodnenia vyjadril k námietke sťažovateľky v súvislosti s procesným postavením odvolateľky v odvolacom konaní pred najvyšším súdom, a tým i k zákonnosti jej odvolania. Poukázal pritom na znenie § 246c ods. 1 a § 250 ods. 1 OSP,

ako aj § 138 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) nadväzne konštatujúc, že *«piata časť OSP upravujúca procesný postup v správnom súdnictve má osobitnú úpravu pokiaľ ide o účastníkov konania, a preto použitie ustanovení tretej časti OSP tak, ako to namieta žalobca neprichádza do úvahy. Túto skutočnosť potvrdzuje aj spomínaný nálezh ústavného súdu keď hovorí, že navrhovateľka nemôže vystupovať ako účastníčka na strane žalovaného. V správnom súdnictve v zmysle úpravy obsiahnutej v § 250 ods. 1 OSP pribratý účastník správneho konania nevystupuje ani na strane žalobcu, ani na strane žalovaného. Jeho účasť v súdnom konaní prichádza do úvahy len vtedy, ak by zrušením preskúmaného správneho rozhodnutia mohol byť dotknutý na svojich právach.*

Z ustanovenia § 138 ods. 2 zákona č. 25/2006 Z. z. vyplýva, kto je účastníkom konania o námietkach. Z administratívneho spisu je nepochybné, že odvolateľ bol účastníkom konania o námietkach, pretože on sám tieto podal. Je preto zrejmé, že bol účastníkom správneho konania.

Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) každému priznáva právo domáhať sa ustanoveným postupom svojich práv na súde alebo na inom orgáne Slovenskej republiky a odsek 2 tohto ustanovenia zaručuje tomu, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, obrátiť sa na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia. Ústavný súd vo svojej judikatúre uvádza, že súčasťou obsahu práva podľa čl. 46 ods. 1 je nielen právo každého domáhať sa svojho práva na súde alebo na inom orgáne Slovenskej republiky, ale aj právo byť účastníkom konania, v ktorom sa rozhoduje o jeho právach a povinnostiach. Z toho vyplýva, že každý má ústavné právo byť účastníkom konania, v ktorom sa rozhoduje o jeho právach a povinnostiach, lebo inak v ňom nemôže chrániť svoje práva a právom chránené záujmy.

Zákonom možno stanoviť okruh účastníkov konania a postup domáhania sa práv, ale nemožno ním daný subjekt vylúčiť z konania, v ktorom sa rozhoduje o jeho právach a povinnostiach, lebo to by znamenalo popretie podstaty a zmyslu práva na súdnu a inú právnu ochranu.

Ak je obsahom práva podľa čl. 46 ods. 1 možnosť vyvolať svojim prejavom vôle konanie súdu alebo iného zákonom určeného orgánu, tak je o to viac jeho obsahom možnosť

byť účastníkom konania, v ktorom sa rozhoduje opravách bez toho, aby toto konanie inicioval subjekt práv, o ktorých sa koná.

V Slovenskej republike sa zásada, že každý má právo byť účastníkom konania, v ktorom sa rozhoduje o jeho právach a povinnostiach, odvoditeľná vo vzťahu k súdnemu konaniu z niektorých rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva (medzi inými napríklad rozhodnutia vo veciach Philis vers. Grécko, z 27. augusta 1991, séria A č. 209, Les Saints Monastéres vers. Grécko, z 1. septembra 1997, séria A č. 301-A)), vzťahuje aj na správne konanie, a teda i na predmetné konanie o námietkach účastníka proti rozhodnutiu obstarávateľa vo verejnom obstarávaní podľa zákona č. 25/2006 Z. z. (pozri analog. nález ÚS SR 3/2002).

V zmysle konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), „...v konaní podľa druhej a tretej hlavy piatej časti OSP je okruh účastníkov viazaný na účasť v administratívnom konaní. Z tejto právnej úpravy je zrejmé, že okruh účastníkov je závislý na okruhu účastníkov administratívneho konania, ktorého výsledkom je napadnuté rozhodnutie. Podľa § 250i ods. 1 prvá veta OSP pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. V zmysle uvedeného ustanovenia sa preskúmava napadnuté rozhodnutie podľa stavu a s okruhom účastníkov konania, ktorí boli v administratívnom konaní v čase vydania napadnutého rozhodnutia..“ (medzi inými rozsudok NS SR č. 8Sžo 46/2008 zo 17. apríla 2008).

Zo skutkového stavu v prejednáwanej veci je nepochybné, že odvolateľ bol účastníkom administratívneho konania, výsledkom ktorého bolo predmetné rozhodnutie správneho orgánu, ktorým správny orgán vyhovel námietkam odvolateľa voči vyhodnoteniu splnenia podmienok účasti a vyhodnoteniu ponúk vo verejnom obstarávaní. V tomto konaní sa rozhodlo, že obstarávateľ musí opätovne vyhodnotiť ponuky a splnenie podmienok účasti vo verejnom obstarávaní všetkých pôvodne prihlásených uchádzačov, t. j. aj odvolateľa, za podmienok určených obstarávateľom.

Toto rozhodnutie v administratívnom konaní nadobudlo právoplatnosť, a preto sa ním odvolateľ dôvodne mienil riadiť. Preto akákoľvek možná zmena tohto rozhodnutia sa priamo dotýka jeho práv a povinností.

Hoci takáto zmena rozhodnutí môže nastať „lege artis“ v preskúmvacom súdnom konaní, nie je možné z takéhoto konania vylúčiť priamu účasť odvolateľa, na žiadosť ktorého bolo celé administratívne konanie iniciované. V opačnom prípade, keďže sa pred súdom koná a rozhoduje o jeho právach a povinnostiach, by došlo k popretiu podstaty a zmyslu práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Najvyšší súd z uvedených dôvodov odvolanie posúdil ako podané účastníkom konania, a preto nebol dôvod pre postup podľa § 218 ods. 1 písm. b/ OSP.».

Z uvedenej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že najvyšší súd svoje stanovisko k sťažovateľkou prednesenej námietke spochybňujúcej právo odvolateľky na podanie odvolania odôvodnil výkladom v danej veci relevantného procesného ustanovenia § 250 ods. 1 OSP v spojitosti s obsahom základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj súvisiacou judikatúrou najvyššieho súdu, ústavného súdu i Európskeho súdu pre ľudské práva. Už citované právne posúdenie namietanej otázky aktívnej procesnej legitímácie odvolateľky najvyšším súdom hodnotí ústavný súd ako ústavne konformné s obsahom označeného základného práva a zhodujúce sa s konštantnou rozhodovacou praxou ústavného súdu (m. m. I. ÚS 51/2011, III. ÚS 304/2014). Argumentácia sťažovateľky o tom, že pribratie účastníkov správneho konania do súdneho konania o žalobách proti rozhodnutiam právnych orgánov neznamena plnohodnotný vznik účastníctva v takomto súdnom konaní, pretože nie sú ani žalobcami ani žalovanými, ale len „zúčastnenými osobami“, nemá oporu v právnej úprave účastníctva v konaní podľa II. hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Naopak, ústavný súd sa stotožňuje s namietaným právnym posúdením danej otázky najvyšším súdom a zároveň dodáva, že z § 250 ods. 1 OSP vo svojej podstate vyplýva generálne účastníctvo pre všetky osoby, ktoré by zrušením správneho rozhodnutia mohli byť na svojich právach dotknuté (I. ÚS 51/2011). Uvedené chápanie účastníctva v konaní o žalobách proti rozhodnutiam správnych orgánov bolo posilnené aj novelou Občianskeho súdneho poriadku zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinnou od 15. októbra 2008, ktorou sa k pôvodnému zneniu § 250 ods. 1 OSP, že účastníkmi

konania sú žalobca a žalovaný, pripojila aj veta: „Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.“

Je nepochybné, že odvolateľka iniciovala podaním námietok správne konanie pred úradom, bola účastníčkou tohto správneho konania a jej námietkam proti rozhodnutiu sťažovateľky o vyhodnotení ponúk a výsledku vyhodnotenia splnenia podmienok účasti v súťaži úrad svojím rozhodnutím č. 1447/6000/20125-ON/376 zo 4. apríla 2013 aj vyhovel. Dôsledkom zrušenia tohto rozhodnutia úradu rozsudkom krajského súdu bolo, že sťažovateľka nebola povinná opätovne vyhodnotiť ponuky uchádzačov a splnenie podmienok ich účasti vo verejnej súťaži, čo sa vzhľadom na obsah námietok odvolateľky uplatnených podľa § 138 zákona o verejnom obstarávaní zjavne dotklo jej práv. Nepripustenie práva podať odvolanie proti výsledku prvostupňového súdneho konania, ktoré vyznieva v neprospech odvolateľky ako účastníčky správneho konania, ktoré vyústilo k vydaniu všeobecnými súdmi preskúmaného rozhodnutia, by nepochybne bolo zásahom do jej práva na prístup k súdu ako obsahovej zložky základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd preto v argumentácii sťažovateľky o absencii oprávnenia odvolateľky na podanie odvolania proti rozsudku krajského súdu nevidel príčinnú súvislosť s možným porušením ich práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a ani nadväzujúceho základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, na základe čoho vyhodnotil sťažnosť v tejto časti ako neodôvodnú.

Odmietnuť ako neodôvodnenú je potrebné aj námietku sťažovateľky, že v inej súvisiacej veci týkajúcej sa toho istého verejného obstarávania (sp. zn. 2 SŽf 96/2013) mal najvyšší súd toho istého dňa zrušiť iný rozsudok krajského súdu č. k. 5 S 314/2012-304 zo 7. mája 2013 a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, a to bez toho, aby sa zaoberal aj vecnou

stránkou prípadu, tak ako to urobil v sťažovateľkinej veci, v ktorej dospel priamo k zmeňujúcemu výroku o zamietnutí správnej žaloby. Ústavný súd totiž z obsahu sťažovateľkou pripojeného rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžf 96/2013 zo 17. decembra 2014 zistil, že najvyšší súd rozsudok krajského súdu č. k. 5 S 314/2012-304 zo 7. mája 2013 v skutočnosti nezrušil, ale zmenil tak, že zrušil priamo rozhodnutie úradu č. 1201-600/2012-ON/313, 994-175-7000/2100-N zo 14. septembra 2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Potreba takéhoto rozhodnutia mala vyplývať z najvyšším súdom ustáleného záveru, že v dôsledku neskôr prijatého rozhodnutia úradu zo 4. apríla 2013, ktorého súdny prieskum bol v konečnom štádiu realizovaný práve napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, nastal „*zmätok minimálne v rozhodovacej činnosti Úradu pre verejné obstarávanie*“. Preto podľa názoru ústavného súdu nemožno dospieť k názoru, že najvyšší súd vydaním napadnutého rozsudku porušil zásadu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, keďže závery, ku ktorým dospel, nie sú v rozpore s jeho ustálenou judikatúrou, na ktorú v napadnutom rozsudku aj poukázal (napr. 8 Sžo 46/2008, 5 Sžf 13/2012, 3 Sžf 80/2009 a iné).

Napokon k časti, v ktorej sťažovateľka namieta porušenie zásady dvojinštančnosti napadnutým rozsudkom ako obsahovej časti základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd v zmysle svojej ustálenej judikatúry uvádza, že dvojinštančnosť je ústavnoprosedný princíp (pozri čl. 141 ods. 2 a čl. 143 ústavy), ktorému je podriadená aj organizačná sústava súdov so zákonom ustanovenou pôsobnosťou jednotlivých stupňov súdov (m. m. II. ÚS 195/06). Účelom dvojinštančnosti súdneho konania je zabezpečiť, aby sa v druhej inštancii mohli odstrániť nedostatky v postupe a rozhodnutiach súdu prvého stupňa, čo sa vo veci sťažovateľky aj stalo.

Z napadnutého rozsudku najvyššieho súdu zároveň vyplýva, že sťažovateľka bola najvyšším súdom vyzvaná na vyjadrenie k odvolaniu odvolateľky a na ňou predloženú argumentáciu vo všetkých relevantných častiach najvyšší súd odpovedal ústavne akceptovateľným spôsobom. Skutočnosť, že najvyšší súd ako súd odvolací právne posúdil vec s iným výsledkom ako krajský súd, teda že rozhodol na základe dôvodov odlišných

od dôvodov, na základe ktorých rozhodol súd prvého stupňa, bez ďalšieho neznamená porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to predovšetkým v tom prípade, pokiaľ tieto dôvody boli súčasťou argumentácie niektorého z účastníkov konania a ostatným účastníkom konania bola konajúcim odvolacím súdom poskytnutá príležitosť na túto argumentáciu odpovedať.

Ústavný súd aplikujúc východiská svojej konštantnej judikatúry na napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu konštatuje, že je dostatočne odôvodnené, nevykazuje znaky arbitrárnosti a je ústavne akceptovateľné. Ústavný súd nezistil existenciu skutočností svedčiacich o tom, že by napadnutý rozsudok najvyššieho súdu bolo možné považovať za popierajúci zmysel práva na súdnu ochranu, pretože najvyšší súd zrozumiteľne vysvetlil právne závery, ku ktorým dospel. Uvedené platí aj v prípade, keď sa vnútorná intencionalita právnych úvah sťažovateľky uberala iným smerom ako právny názor najvyššieho súdu, ktorý síce rozhodol spôsobom, s ktorým sťažovateľka nesúhlasí, ale rozhodnutie dostatočne odôvodnil na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený a ani povinný nahrádzať. K tomu ústavný súd obdobne poznamenáva, že ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa želania účastníka konania, táto okolnosť sama osebe nie je právnym základom pre namietnutie porušenia základného práva (napr. II. ÚS 54/02).

Najvyšší súd v posudzovanej veci použil relevantné právne normy a vyložil ich ústavne konformným spôsobom. Preto obsah napadnutého rozsudku nesignalizuje porušenie označeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ani základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny a vzhľadom na to dospel ústavný súd k záveru, že predmetná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a je na mieste ju odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

S prihliadnutím na uvedené stratilo v danej veci rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd bližšie nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. novembra 2015